

ΣΚΟΡΠΙΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ

ΑΝΕΜΟΜΑΖΩΜΑΤΑ

ΙΔ'

ΜΙΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΙ ΜΕ ΤΟΝ ΚΑΤΕΕΡ

ΔΩλοχίζει μιά άλλη περίοδο της ζωῆς μου. Θύ σας διηγήθη μερικά ταξίδια μου και τίς εντυπώσεις μου από τα μέρη έξωτιν: Την Κέρκυρα, τη Πάφο, τα νησιά του Αιγαίου τὸν καθόδη τῶν Βαλανικῶν πόλεων, τὴ Θεσσαλονίκη τὴν ἐποχὴ τὸν Εδρωταῖκον πολέμου, γιὰ νὰ φθῷ ἐπειτα στὴ μεταπολεμικὴ ἐποχὴ.

Στὴν Κέρκυρα ἐπήγη μὲ τὴ Μοῖρα τῶν θυρητῶν, ποὺ τότε ἀπατελοῦσαν τὰ παλαιά πλοῖα, ποὺ ἔφεραν τὰ δόνια ματα τὸν τριῶν ἐνδόξων νησιῶν μας, τῆς «Υδρας», τῶν «Σπετσῶν» καὶ τῶν «Ψαρῶν». Ἐπορέστο νὰ ἴποδεχθῶμε τὸν Κάισερ, ποὺ εἶχε ἀγόρασε τὸ «Αγίλειον» καὶ παθότων ἐκεῖ πάθε ζόρνο μερικὲς μέρες τὴν ανοιξι.

Ἐδῶ δὲ θύ σᾶς διηγῆθη βέβαια παράτε, τελετές, ὑποδοξές, συναντήσεις τοῦ βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' μὲ τὸν Γερμανὸν αἰτοκράτορα, κανονιές, τραπέζια ἐπίσημα καὶ πυροτεχνήματα τῶν βραδινῶν ἑορτῶν. Αὗτά διλα, οὐτερού ἀπὸ τόπα χρόνια, οὔτε τὰ θηταμάνια κατάλα, μὰ πά τὰ θηταμάνια, ποὺ λέγο ποτεῖν νὰ σᾶς ἐνδιαφέρονται, ἵσας συγχρονισμένους μεταπολεμικοὺς ἀνθρώπους, δὲλλας αἰτεῖς η γιαστές, τὰ πανηγύρια καὶ τὸ ἀδικο κακψιο τῆς μαραύης γιὰ τοὺς ψηφιστικοὺς ποὺ καθάλι λεῖ καὶ κατέλιπε Γάλλος συγγραφέας — ὁ Ουρζώ, ὃν θηταμάνια κατάλα — μὲ ἔναν τέτοιο ἄσκοτο χαρετισμοῦ, μεροειδὲ νὰ τραφῇ γιὰ ἔνα ὀλόκληρο μῆνα μᾶτι φτωχὴ οἰκογένεια.

Ἐπειτα τὸ «Ανεμομάζωματα» αὗτα, θὰ καταλάβατε ὅσο τὰ παραχολουδεῖτε, ἵσουν ἔναν τύπο μᾶς ἔξωμοιςσώς μου σὲ σᾶς. Αισθάναται τὴν ἀνάγκην νὰ ξεμολογηθῶμε πάνα σᾶς τὰ πόλιμη εἴλιζοντα, ώς καὶ τὶς ἀπόρουφες σκέψεις μου γιὰ πρόσωπα καὶ πάγια πατέα.

Δοιάπον, ἔγω ὁ Βενιζέλος, δὲ λαθούσως ποὺ προτεχώρησε στὸ κίνημα τῆς Θεσσαλονίκης, σας λέω πῶς θηταμάνια καὶ θηταμάνιο τὸ πρόσωπο τοῦ Κάισερ, τὸ σημερινὸν ἔξοριστο τοῦ Ντόρον. Είναι μέσα στὶς λίγους ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν ἐπηρεάσει τὴ ζωὴ μου.

Βέβαια ἀπὸ τότε, μετά τὴν ἀποτίχια του καὶ τὴν ἔξορια του, ἔγινετο πάνα γιὰ νὰ μού κόψῃ τὸν θηταμάνιο μων αἰτογὸν πρὸς τὸν πάρην Γερμανὸν αἰτοκράτορα. Ἐδάθεσα βιβλία ποὺ τὸν ἔχουν, ποὺ τὸν ἔπειρον, ποὺ τὸν ἔβρισκαν, ποὺ τὸν εἰρηνεύοντοσαν, μᾶς μὲ διλα, αὗτά, ἔγω ἔμεινα πάντοτε ὁ πιστὸς λάτης του, θως γιὰν ἔμεις οἱ καλλιτέχνες εἴμαστε σὺν τὰ παιδιά καὶ δι, τι μᾶς κάνει μεγάλη ἐντύπωσι ἀπὸ τὴν προτὶ σπουδὴν, τὸ διατηροῦμε σ' διλα μας τὶ ζωή, Ἐπειτα καὶ διοῖ δοῖ τὸν πούνον, τὸν πειραρχόνον, τὸν βρύζον, τὸν εἰδονεύοντα, τὸ κάνουν γιατὶ ἔχουν μεροστο τοὺς κάπιο ἀποκο, ποὺ λογομάχεται, κάπια τούσιον πρασιτόπητα. Κανένας δὲν θὰ ἔχαι τὸν παρόδ τον νὰ γράψῃ βιβλίο γιὰ ἡγεμόνας ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ δὲν ἔχουν ἀλλα ἀσία ἀπὸ τὴν αὐλή τους δίνει τὸ στέμμα ποὺ κληρονόμησαν. Θὰ μοῦ πῆται πὼς ὁ Κάισερ συνέδεται μὲ μᾶς μεγάλη ἐποχὴ τὴν ἀνθημοτικήτας. Μᾶ ποδὸς τὴν ἔφερε αὐτὴ τὴν ἐποχή, ποὺς τὴν ἔξεβιασε; Ἐπειτα, τὸ κάπιο—κάπιο τῆς γραφῆς, ἔγω θύ σᾶς ἔχθεσται μᾶς προσωπική μου ἐντόπιο.

Κανένας δὲν σᾶς ὑποχρέωσε νὰ τὴν παραδεχθῆτε. Καὶ καθὼς θὰ δημητρ, μὲ τὴν ἐντύπωσι μου αὐτή, μᾶλλον δέλιο νὰ γελάσω μὲ μερικοὺς δικούς μας καὶ ζένους σοθαρμανεῖς κωνίους, ποὺ παίζουν τὸ φόνο τῆς θέσεως τους καὶ ποζάρουν σὺν νὰ κατάπιαν κοντοφόρο, παρὰ νὰ κάψω λιβανιτὸ στὸν Κάισερ. Μαρσούτη στὴ στάσι τοῦ Γερμανοῦ αἰτοκράτορος, βίλετο σῶνται αὐτοὺς σαν γελοιος θεατονικούς. Καὶ μέσα σ' αὐτοὺς ἐνει καὶ βασιλεῖς καὶ πρωθιτονογοι καὶ... ὑπονύμοι ἀν μπορει δηλαδή μετὰ τὸν Κάισερ, νὰ γίνη ἐδῶ λόγος γιὰ τὸν θαλαμητόλους τοῦ πρωθυπουργικοῦ μαγειρείου, δητοι συνήθως είνεις οἱ ἐπονυμοι στὶν Ἑλλάδα καὶ ἀλλα.

Ο κυβερνήτης τοῦ θυρητοῦ «Σπέτσαια» ἐπειτα νὰ πάη νὰ ἐπειρθῇ τὸν Κάισερ ἐπόνοι στὴ θαλατηγό τον. Παλαιός ναυτικός, δὲν ἔχειε καμια γλόσσα, οὔτε βέβαια αὐτὴ τὴν ὑλληλική. Γόρενες λοιπὸν κάπιαν μᾶξιματικὸ ποὺ νὰ ξέρῃ γερμανικά, μᾶ ἐπειδὴ αὐτὴ τὴ γλώσσα ἐτυχε νὰ μὴ τὴν ξέρῃ κανεὶς μέσα στὸ πλοίο, ἐπῆρε κά-

ποιον ποὺ νὰ ξέρῃ, δὲς είνε καὶ μόνο γαλλικά. Ό κληρος ἐτυχε σὲ μένα.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἀνεβήκαμε στὶν αὐτοκρατορικὴ θαλάμηνο, δὲ Κάισερ ήταν ἐπάνω στὸ κατάστρωμα, μέσα σ' ἔναν κύπελο ἀξιωματικῶν καὶ συζητοῦσε μὲ ζωρεῖς χειρονομίες. Κάτι αστειο θὰ ἔλεγε, γιατὶ π' αὐτὸς οὐ' θάλιος γῆρας του γελούσαν μὲ μεγάλο κέφι. Κάναδιο φρεσέ μᾶλιστα οἱ αἰτοκράτωρ, σιγανοταραγουδῶντας κάπιο σκοπό, ξεκαί μᾶ βάλτος ἐπά τόπου σαν νὰ χόρευε, δίνοντας ἔτοι μεγαλείπορο ποτίο στὸ γενικὸ ἐκεῖνο κέφι.

Γάλα νὰ σᾶς πῶ τὴν ἀλήθεια, οὔτε ἔγω, πολὺ δὲ λιγάτερο ὅ διφερονταίνους μου, συνηθίστεμένα, ἀπὸ τὴ οισθαροφάνεια καὶ τοῦ μαρούτερον γραμματικῶν Νομαρχίας, μαρούτερομε νὰ φανταστοῦμε πῶς ὁ γλυτές πρωταγωνιστής τοῦ κύπελου ἐκείνου τὸν Γερμανῶν ἀξιωματικῶν ἥταν δὲ Γερμανὸς αἰτοκράτορας.

“Οταν ἀνεβήσαμε τὴ σκάλα τοῦ πλοίου, μᾶς ὁ ποδέχτηρε δὲ ἀξιωματικὸς τῆς ἵπηρος καὶ τοῦ ἀνακοινώσαμε τὸν σκοπὸ τῆς ἐπισκέψης μας. Μᾶς είτε πῶς δὲν ἔδιπτοντας τὸν αἰτοκράτορα. Πήρε ἀμέσως, φρόνακες ἰδιαίτερον πάπιαν ἀλλον ἀξιωματικὸ ἀπὸ τὸν κύπελο, πιθανόν τὸν ἀναποτοτή τον Κάισερ, καὶ δὲ πελευταίος εἰδοτούρης αἰδοστοῖς τὸν τόπον διηλαδή δὲν ωρεύεται τὸν Γερμανικὸν αἰτοκράτορας.

Φαντάζεσθαι λοιπὸν τὴν ἐπιλέξαμε μας, δὲν βλέπουμε πῶς δὲ χορευτὶς ἔκεινος είνε ὁ ίδιος δὲ αἰτοκράτορας. ‘Ο κυβερνήτης μου πῶς δὲν ἔλιτοθωρησε, θαΐμα είνε! Τοῦ είπα ἔγω ἀμέσως γαλλικά καὶ μὲ τὸ γέρο στὸ γενικὸ ποτὸν καστέτον μου τὸν πατέα ἀλλον ὑφος μερικῶν τατακά λόγια, ποὺ δὲν θηταμάνια πόταν κατάλα, δηλαδή δὲν ωρεύεται τὸν «Σπέτσαιο» νὰ ιωβάλη τὰ σέβη του στὴν Α. Α. Μ.

Περὶ προφάτων γὰρ τελειώσω τὰ λόγια μου, μοῦ κατέβασε πολὺ εὐγενικά, σὺν νὰ μέ γάμεντα, τὸ χέρι μου ἀπὸ τὸ γείσο τοῦ καστέτον μου καὶ μᾶς είπε μὲ οὐκέτε, ζωηρὸ καὶ περπάτο πάπια πάπια τούραντα κατάλα, δηλαδή δὲν βλέπεται τὸν Γερμανικὸν αἰτοκράτορας.

Μὲ γότηρες τὸ δόνια τοῦ κυβερνήτη καὶ ἔγω ἐστεινα καὶ τὸ τονίσο, γιατὶ δὲν είχε ἀπάλως ἔνα πότιοδητό σύνομα, μαὶ ἦταν ἀπόγονος ἔνδος ήρωα ποτὸν στὸ Ελευσίνη, δόπος οἱ περισσότεροι τὸν ἀξιωματικὸν τοῦ ναυτικοῦ μας. Λιτὸ ἔκανε ἀρχετῆ ἐντύπωσι στὸν Κάισερ, ποὺ ήξερε βέβαια τὸν αἴσια πάπια τὴν ιστορία τῆς ‘Ελληνικῆς’ Επανοικασίας καὶ γύρισε καὶ είπε μερικά σχετικά λόγια στὸν ἀναποτοτή του, κυπτάζοντας πάντα τὸν κυβερνήτη μας τοὺν προσεχτικά, σὺν νὰ γύρευε ἀπὸ τὴ μορφή του νὰ ἀναπαραστησθεῖται στὰ μάτια του παχινύν γενναιο πρόγονο του.

Ἐγώ ἀπὸ τὸ δόνια τοῦ κυβερνήτη καὶ ἔγω ἐστεινα καὶ τὸ τονίσο, γιατὶ δὲν είχε ἀπάλως ἔνα πότιοδητό σύνομα, μαὶ ἦταν ἀπόγονος ἔνδος ήρωα, κατάλαβα τὸν αἴσια πάπια τούραντα καὶ περπάτο πάπια τούραντα καὶ είπε καὶ ἔστεινα νὰ συμπληρώσω μὲ μετερηφάνεια τὴ σκεψική συνημάλια, δίνοντας μερικὲς πληροφορίες γιὰ τὸν παρόγονο τοῦ κυβερνήτητον μου.

Τότε γιατὶς ὁ Κάισερ καὶ μοῦ λεῖ:

— Πώς; Σέρετε γερμανικά;

— Οζι, δυστιχώς, δὲν ζέων, μὰ κατάλαβα τί θέλετε νὰ πητε, γιατὶ οὐ σκέψη σας καθηρευτεῖτον ζωηρὸ στὴν δύνη σας καὶ η χειρονομία σας είνε ἐπειρωτικότερη ἀπὸ μᾶς ἀπάλη καὶ ἀπονητή λέξεων.

Δηλαδή ἔγω τὸν ἔλεγα μὲ λόγια καλαστικά, αὐτὸς ποὺ ἐπειτα τὸν είταν γιὰ βρισικά πῶς είνε δηλαδή ένας τέλειος θεατρίνος.

‘Ο Κάισερ κοιταζόντε πρώτευται ἀπὸ τὰ λόγια μου καὶ λέγοντας κατάπι, πιθανὸν γιὰ μένα τώρα, στὸν ἀναποτοτή του, ἔκανε πάλι μᾶ βορδού, γιὰ δηλαδή τὸν εἰδικάριστο του.

Μᾶ κάπι ήσθαι καὶ τὸν ειδοποιηθαί μας καὶ ἔπορετε νὰ μᾶς ἀφήση.

Μᾶς ἔδωσε λοιπὸν τὸ χέρι, μᾶς ὀποχαρέτησε καὶ τὸν είδαμε πάλι νὰ πηγανήν στὸν κύπελο τῶν ἀξιωματικῶν, νὰ γελάν καὶ νὰ χρείανται.

Μέσα στὴ βάρκα ποὺ φεύγαμε γιὰ νὰ πάμε στὸ πλοίο μας, μοῦ λεῖτες καὶ κατετάνος μου:

— Αὐτὸς ήταν δὲ Κάισερ;

— Γιατί, κύριε κυβερνήτη;

— Καλέ, τὶ ἐντύπωσι νὰ κάνη; Αὐτὸς είνε τέλειος Καραγκαλέη;

— Κύριε κυβερνήτη, μόνο τὸ κέφι, η χαρά, μπορεῖ νὰ σε περιβεβαίνει μοῦ πατέα να τούσι μεγάλο οὐτὴ τὴ ζωὴ μὲ ὄχη τὰ κατεβασμένα μοῦ πατέα, η σοβαρότητα, η κλάμα, η γρούση καὶ η κακημοριά.

— Τόρα σοθαρώς μᾶλας, μαρό Παντελῆ; Κρίμας ποὺ θέλεις νὰ μᾶς κάνης καὶ τὸ διανούμενο! Εμεῖς δὲν είμαστε αἰτοκράτορες καὶ διώρις ξέρουμε νὰ πρωτάμε τὴ θέση μας. Δὲ μοῦ λεῖ τούρα, Παντελῆ,

Ο Κάισερ Γουλιέλμος σὲ τρεῖς πότες του.

